

Barnehage: Storgaten barnehage
Eier: Grimstad kommune
Styrer/kontaktperson: Anne Gurine Hegnar
E-post: anne.gurine.hegnar@grimstad.kommune.no
Telefon: 37250175
Kommune: Grimstad

12.12.2016

Til: Universitetet i Agder

Rapport FoU midler prosjekt:

"Økt bevissthet om barn og rom i en flerkulturell barnehage"

Målgruppen har vært alle ansatte i Storgaten barnehage. Erfaringene er også blitt brukt til felles refleksjon med medlemmer av forskernettverk "Barn og rom" og til refleksjon med barnehagelærerstudenter i praksis og lærlinger i barnehagen.

Prosjektet har hatt følgende mål:

- o Gjøre de pedagogiske lederne bevisst i hvordan vi kan utvikle gode rom for lek, læring og danning i en flerkulturell barnehage.
- o Skape en felles forståelse og ny kunnskap i hele personalet. o Skape rom som bidrar til mangfold og inkludering.
- o Bidra med erfaringene i "Barn og rom" nettverket.

Vi har sett på barnehagens rom, steder og gjenstander ut fra nettverkets flerfaglige fokus om barn og rom. Prosjektet har fungert som en naturlig forlengelse av tidligere prosjekter i et utvidet og flerfaglig perspektiv.

I tråd med nettverkets målsettinger har vi i barnehagen utvidet vår bevissthet om hvordan rommenes innredning påvirker barn og voksne, og hvordan ansattes og barns bruk av rommene er med på å fremme ulike dannelsprosesser.

Vi fikk i 2015 også midler fra Fylkesmannen til prosjekt «Barn og rom». Her var også likestilling et tema. Økte midler gjorde at vi fikk gode muligheter for å gjennomføre prosjektet med Økte rammer og mer aktivitet. Denne rapporten vil derfor vise helheten i arbeidet, da det går i hverandre og utfyller hverandre.

Arbeid i perioden:

- Oppstartkurs og refleksjon med veileder Cathrine Melhuus fra forskernettverket med tema «Hva er et sted?» og «Hva slags steder skaper barn og hvilke muligheter har barn for å skape disse stedene?» Tema var også foreldre som besøkende eller beboere. ● Egenrefleksjon med skjema utformet i barnehagen til bruk på personalmøte 07.09.15: «Hva gjør de forskjellige rommene med deg?» «Hvorfor tror du det er sånn?»

Refleksjon etter foredraget fra forrige personalmøte med Cathrine Melhuus

- Personalmøte 02.11.15:
Egenrefleksjon og felles ut fra skjema:
«Hva slags steder og rom likte du best da du var liten?»
«Hvorfor tror du at det er sånn?»
- Alle 4 pedagogene og styrer deltok på konferanse arrangert av Nasjonalt nettverk for barn og rom i Trondheim i november ● Planleggingsdag 02.01.16:
- Seminar 28.01.16- 29.01.16:
Del 1 : oppsummering, refleksjon, innspill og tiltak med utgangspunkt i hva personalet har sagt om de ulike rommene og hva barna har sagt i intervjuer.
Del 2: hel dag med Cathrine Melhuus og Jorunn Seljeseth fra forskernettverket som veiledere og med innlegg:
«Hvordan leke med udefinerte/fleksible/arkitekttegnede elementer»
«Et spor her og et spor der» Et prosjekt med Roligheten barnehage i Kristiansand
Presentasjon av bok «Et rom her og et rom der» av og med Jorunn Seljeseth
Utfordringer til personalet:
Velge et rom i barnehage å strippe for alt, -og hva da fylle det med?
Hvordan blir det udefinerbare til noe?
- Fokus på kjønn, lekemateriell og lek på tvers av kulturer:
Laget skjema for å kartlegge hvem som leker med hvem, hvilke land de kommer fra, hva leker barna og hvilke gjenstander leker de med?
- Barneintervju med de eldste for å finne ut hvordan de oppfatter seg selv som gutt/ jente
- Personalmøte 04.04.16:
Gjennomgang av barnas svar
Gjennomgang av skjema og refleksjon. Hva fungerer bra og hva vil vi endre og hvilke tiltak vil vi lage for enkeltbarn og gruppa, rom og ting ● Planleggingskveld 09.05.16
Del 1 : Tilbakemeldingsmøte med Merete Lund Fasting fra forskernettverket etter 8 dager med observasjoner av barns kroppslighet i uterommet som grunnlag for felles refleksjon, muligheter og tiltak. Hun holdt også innlegg «Barns kroppslighet og magiske utelek»
Del 2: Evaluering av prosjektet så langt sett ut fra målene. Vi utformet skjemaer til bruk i personalgruppa både til individuell refleksjon og felles refleksjon. Skjemaer
» Hva har vi gjort, lært og hva er veien videre?» og «Hvor og hvordan blir rom og ting brukt i leken? Hvordan starter den og av hvem? Hvilke elementer tar barna i bruk fra sin hjemmekultur? Lek på tvers av kjønn, hvem? Personalets roller» Personalmøte 12.09.16:
«Det eksotiske rommet og det mangfoldige rom» v/ Cathrine Melhuus
Sammenkopling til neste prosjekt «På reise i bøkens verden» med fokus på hva inviterer bøker til og hvordan kan rommene være med på å gi bøkene liv? Steder for lesing, fellesskap, inkludering, noe kjent og ukjent?
- Planleggingsdag 21.10.16:
Oppfølging av praksisfortellinger barn og rom/ tiltak
Evaluering av endringer av rom og steder, varige og midlertidige
Praksisfortelling og filmsnutt/eventyr på somali med utgangspunkt i det flerkulturelle perspektiv og barns selvfølelse.
- 25.10 og 26.10 Cathrine Melhuus to halve dager observasjon
- Personalmøte 14.11.16:
Barn og rom v/ Cathrine Melhuus

1. Evaluering, - prosjektets hensikt ut fra søknaden, hvor er vi i prosessen og hva har den enkelte oppfattet angående betydningen av rom i barns liv.
 2. Hvordan kombinere kunnskapen om rom til det nye bokprosjektet?
 3. Erfaringer og tanker fra en av pedagogene om «Vulkanboka» og felles innspill.
- Avsluttende pedagogmøte 01.12.16
Refleksjon etter observasjonene
Filmsnutt fra barnehagen «Gutten og stolen» som utgangspunkt for refleksjon.
Tilbakemeldinger til veileder på hennes rolle i prosjektet Pedagogenes rolle og egen evaluering

Arbeidsmetoder og verktøy har vært:

- Idemyldring på avdelingene, avdelingsmøter og på felles møter/ dager
 - Utforskning av hva endringer i innemiljøet gjør med betingelsene for lek, læring og danning.
 - Intern og ekstern veiledning
-
- Evaluering ut fra målene:
-
- De pedagogiske lederne er blitt mer bevisst i hvordan vi kan utvikle gode rom for lek, læring og danning i en flerkulturell barnehage. Erfaringene viser at det har vært nødvendig med god tid. De forskjellige har forskjellig utgangspunkt og motivasjon for felles mål tar tid. Det har vært nyttig med ledermøter.
 - Det har utviklet seg en felles forståelse og hele personalet har fått ny kunnskap, men vi ser at implementering tar tid.
Vi merker at alle har fått en mer bevissthet og det gir seg utslag i gode praksisfortellinger og observasjoner spontant.
 - Rommene har vært omskapt på forskjellige måter for å bidra til mangfold og inkludering. Vi er i stadig utvikling og kreativiteten blomstrer.
 - Det har ikke vært møter i "Barn og rom" nettverket siste året.
 - Dokumentasjon gjennom foto og film og bruk av praksisfortellinger til felles refleksjon på alle personalmøter er gode og nyttige verktøy.
 - Oppfølging og veiledning med forsker fra nettverket på to personalmøter har vært en viktig inspirasjonskilde og kilde til Økt teoretisk kunnskap.
 - Seminar med forskere fra nettverket for personalet i Storgaten barnehage er gjennomført og hele personalet fikk Økt kunnskap og inspirasjon. Alle deltok aktivt.
 - Faglig kvalitetssikring har vært prioritert og følgende tiltak ble iverksatt:
 - De ble nedsatt en prosjektledelse i barnehagen ledet av styrer, den utvidet vi til å gjelde alle 4 pedagogene ledet av styrer for at alle skulle være mest mulig likt koplet på underveis.
 - Prosjektledelsen har hatt ansvar for oppfølging i nettverk "Barn og rom". Styrers rolle som leder er viktig.
 - Det er krevende å holde alle motivert hele tiden og derfor viktig at det har vært perioder med noe mindre fokus på prosjektet som i oppstart av barnehageåret og i desember.
 - Faglig veiledning underveis og på møter av forskere i nettverket har vært viktig for å utvide perspektivene og komme med innspill, hjelp og støtte.
 - Det har vært skriftlig dokumentasjon underveis og endelig rapport foreligger.

Disse tiltakene har vært nødvendige og sikret en progresjon i arbeidet, og en mulighet for underveisevaluering og slutt evaluering.

Formidling av resultater:

- I nettverket "Barn og rom"
- Til bruk av nettverket i større faglige samlinger.
- Til kollegaer i Grimstad.

Styrerkolleger og administrasjonen er blitt noe orientert om prosjektet underveis.

Prosjektets relevans:

Prosjektet har hatt god relevans for barnehagens kvalitet og personalets faglige utvikling. Økt bevissthet om rom og materialitet gjør at vi har blitt mer observante på hvordan alt inngår i relasjon med hverandre, ser verdien av at barna får tid til å skape sine egne steder, og personalets rolle både i hvordan de utformer rommet og ser nødvendighet av at rommet er dynamisk. Rommet er en del av barna og personalets kulturskaping, der møte med rommet og